

Datum raad	: 7 oktober 2014	Datum RA-O	: 23 september 2014
Agendapunt	: 16	Datum B&W	: 2 september 2014
Volgnummer	: 14.118 en 14bs00647	Programma begroting	: 6
Gewijzigd voorstel	: nee	Productnummer	: 6410
Portefeuillehouder	: M. van Dongen-Lamers		

Adviesnota raad

Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015

Samenvatting

De Eerste Kamer heeft op 8 juli 2014 ingestemd met de Wmo 2015. Deze wet treedt in werking op 1 januari 2015 en vervangt de huidige Wmo van 2007. De wet verplicht dat de verordening voor het eerst op 1 november 2014 moet zijn vastgesteld. Gemeenten worden met de nieuwe wet verantwoordelijk voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen: die ondersteuning moet erop gericht zijn dat mensen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven. De ondersteuning van de gemeente is primair gericht op het zelf oplossen van belemmeringen door inwoners, indien mogelijk met hulp vanuit de eigen omgeving. Bij een hulpvraag wordt samen met de hulpvrager gekeken naar mogelijke oplossingen. De regie blijft zo lang als mogelijk bij die persoon liggen. Wanneer blijkt, dat de hulpvrager niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg, of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk tot een oplossing komt, dan is een maatwerkvoorziening te verstrekken door het college noodzakelijk.

De gemeenteraad stelt met deze verordening de regels vast die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de wet en het beleidsplan 'Uitbreiding van de Wmo'. In de verordening is ook vastgelegd welke handelingen het college verricht in het kader van de wet en welke besluiten het college neemt ter uitvoering van de wet.

De belangrijkste punten in de verordening zijn:

1. Persoonsgebonden budget (pgb).
2. Bijdrage in de kosten.
3. Jaarlijkse blijk van waardering mantelzorgers.
4. Terugvordering.
5. Overgangsrecht.

Beslispunten

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Veldhoven 2015 vast te stellen.

Inleiding

De Eerste Kamer heeft op 8 juli 2014 ingestemd met de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna Wmo 2015 of de wet). Deze wet treedt in werking op 1 januari 2015 en vervangt de huidige Wmo uit 2007. De Wmo 2015 bepaalt dat de gemeenteraad een verordening moet vaststellen, voor het eerst vóór 1 november 2014.

Relevante (wettelijke) beleidskaders

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Beleidsplan 'Uitbreiding van de Wmo'
- Model voor toegang en toewijzing
- Kadernota maatschappelijke participatie 2012-2015
- Coalitieprogramma 2014-2018

Beoogd effect

Vanaf 1 januari 2015 is er een verordening voor de uitvoering van de Wmo 2015 en het beleidsplan 'Uitbreiding van de Wmo'.

Argumenten

1. *De gemeente is op grond van de Wmo 2015 verplicht om tijdig een verordening vast te stellen, zodat we per 1 januari 2015 gereed zijn voor de uitvoering van de (nieuwe) Wmo-taken.*

Op grond van artikel 2.1.3 van de Wmo 2015 is de gemeente verplicht om tijdig (voor het eerst vóór 1 november 2014) een verordening vast te stellen. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Veldhoven 2015 (verder te noemen verordening) geeft invulling aan de uitvoering van de Wmo 2015 en het beleidsplan 'Uitbreiding van de Wmo'. Het beleidsplan 'Uitbreiding van de Wmo' is al eerder ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd (in de oordeelsvormende raadsvergadering van 26 augustus 2014 en besluitvormende raadsvergadering van 9 september 2014). De uitvoering ervan ligt in handen van het college. In de verordening is onder andere vastgelegd welke handelingen het college verricht in het kader van de wet en welke besluiten het college neemt ter uitvoering van de wet.

Gemeenten worden met de nieuwe wet verantwoordelijk voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen: die ondersteuning moet erop gericht zijn dat mensen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven. Voor mensen met psychische of psychosociale problemen of voor mensen die, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, de thuissituatie hebben verlaten, voorzien gemeenten in de behoefte aan beschermd wonen en opvang. De ondersteuning van de gemeente is primair gericht op het zelf oplossen van belemmeringen door inwoners, indien mogelijk met hulp vanuit de eigen omgeving. Bij een hulpvraag wordt samen met de hulpvrager gekeken naar mogelijke oplossingen. De regie blijft zo lang als mogelijk bij die persoon liggen. Wanneer blijkt, dat de hulpvrager niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg, of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk tot een oplossing komt, dan is een maatwerkvoorziening te verstrekken door het college noodzakelijk. Dit is zo ook verwoord in de verordening.

Bij de totstandkoming van deze verordening heeft waar nodig afstemming plaatsgevonden met de andere decentralisaties en is geanticipeerd op het model voor de toegang (Model toegang en toewijzing Veldhoven). De verordening maakt het mede mogelijk om het uitgangspunt van één huishouden, één plan, één regisseur in te praktijk realiseren, waardoor hulpvragen meer integraal, sneller en dichtbij de inwoners kunnen worden opgelost.

Om de leesbaarheid en overzichtelijkheid van de verordening te vergroten hebben we ervoor gekozen om landelijk geldende procedureregels niet over te nemen in de Wmo-verordening. De wetgever heeft er namelijk voor gekozen om veel procedureregels (onder andere over de melding, het gesprek en het onderzoek) in de wet te verankeren. Bij de uitvoering is het college al gebonden aan deze landelijk geldende procedureregels. Door de landelijke procedureregels niet over te nemen in de verordening is het ook transparanter wat het Rijk heeft bepaald en wat de gemeente bepaalt. De belangrijkste punten in de verordening zijn:

1. Persoonsgebonden budget (pgb).
2. Bijdrage in de kosten.
3. Jaarlijkse blijk van waardering mantelzorgers.
4. Terugvordering.
5. Overgangsrecht.

Ad.1: Persoonsgebonden budget (pgb)

1.1 Hoogte pgb voor producten en diensten

Bij een persoonsgebonden budget wordt een onderscheid gemaakt tussen producten en diensten. Op grond van de verordening bedraagt de hoogte van het pgb voor producten zoals hulpmiddelen en woningaanpassingen maximaal de kostprijs van de in de situatie van de cliënt goedkoopst compenserende voorziening in natura.

Bij een pgb voor diensten wordt in de verordening onderscheid gemaakt tussen beroepskrachten en personen uit het sociale netwerk die diensten leveren. Personen die tot het sociale netwerk behoren krijgen hierdoor een lager tarief betaald voor zijn diensten dan beroepskrachten. Het college stelt de (uur-)tarieven voor het pgb voor dienstverlening vast in het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015. Hierbij zal rekening gehouden worden met verschillende kostencomponenten zoals salaris, vervanging tijdens vakantie, verzekeringen en reiskosten.

1.2 Pgb enkel voor directe kosten van zorg/ondersteuning

In de verordening is geregeld dat tussenpersonen of belangenbehartigers niet uit het pgb betaald mogen worden, omdat het pgb enkel bedoeld is om directe zorg/ondersteuning in te kopen. Ook mogen er van het pgb geen begeleidingskosten of administratiekosten in verband met het pgb worden betaald. Dit sluit aan bij de wet aangezien hierin geregeld is dat bij het verstrekken van een pgb verwacht mag worden dat de cliënt, eventueel met ondersteuning van het netwerk, zelf zijn hulpvraag kan formuleren en de aan het pgb verbonden taken op een verantwoorde wijze zelf kan uitvoeren.

Ad. 2: Bijdrage in de kosten

De Wmo 2015 biedt, gelijk aan de huidige Wmo, de mogelijkheid om voor alle maatwerkvoorzieningen (behalve voor rolstoelen en voor woningaanpassingen ten behoeve van kinderen jonger dan 18 jaar) en algemene voorzieningen een bijdrage in de kosten te vragen. Uitgangspunt hierbij is dat cliënten niet meer betalen dan de kostprijs van de voorziening. Onder kostprijs wordt verstaan de kosten die de gemeente maakt voor de voorziening.

2.1 Bijdrage in de kosten bij een maatwerkvoorziening

De hoogte en de duur van de bijdrage in de kosten van een maatwerkvoorziening is afhankelijk van het inkomen en vermogen van de cliënt. De vaststelling en inning van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. In het landelijke Uitvoeringsbesluit Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 is aangegeven wat een cliënt maximaal verschuldigd is aan eigen bijdrage in de kosten op grond van zijn inkomen en vermogen. Gemeenten hebben de beleidsvrijheid om deze eigen bijdrage lager vast te stellen dan de maximale norm die is opgenomen in het Uitvoeringsbesluit. In de verordening is de keuze gemaakt dat de bijdrage in de kosten niet verlaagd wordt en dus gelijk is aan de maximale norm van het Uitvoeringsbesluit. Dit is ten opzichte van het huidige Wmo-beleid niet anders.

2.2 Bijdrage in de kosten bij een algemene voorziening

Voor wat betreft de bijdrage voor algemene voorzieningen is het uitgangspunt dat die voor iedereen betaalbaar zijn. In de verordening is vastgelegd dat het college nadere regels kan vaststellen voor welke doelgroepen een korting geldt op de bijdrage voor een algemene voorziening. Hierbij valt te denken aan mensen met een laag inkomen, waar de algemene voorziening relatief duur voor kan zijn. Bij iedere algemene voorziening (die in de toekomst ontwikkelt gaat worden) zal het college afzonderlijk bepalen of het nodig is om een bepaalde doelgroep korting te geven op de eigen bijdrage om zo de algemene voorziening voor iedereen betaalbaar te houden. Dit zal dan afhankelijk zijn van de soort voorziening, de doelgroep die gebruik gaat maken van deze voorziening, de hoogte van de kosten en de draagkracht van deze

doelgroep. Indien een korting gewenst is zal dit uitgewerkt worden binnen de kaders van het minimabeleid of de bijzondere bijstand.

2.3 Compensatie van de algemeen gebruikelijke kosten

Tot slot is in de verordening de keuze gemaakt dat een aanbieder van een algemene of maatwerkvoorziening aan de cliënt een bijdrage kan vragen ter gehele of gedeeltelijke compensatie van de algemeen gebruikelijke kosten die de cliënt uitspaart als deze onderdeel uitmaken van de algemene of maatwerkvoorziening. Een aanbieder kan hier alleen toe overgaan als dit expliciet tussen het college en aanbieder is afgesproken. Het gaat hierbij in ieder geval om algemeen gebruikelijke kosten:

- a. voor het gebruik van consumpties en maaltijden;
- b. voor het gebruik van materialen bij dagbesteding;
- c. voor het gebruik van vervoer;
- d. voor het doen van een was
- e. voor uitstapjes.

Hierbij zijn de voorwaarden gesteld dat de bijdrage op basis van objectieve criteria, zoals door het NIBUD berekende kosten voor levensonderhoud en het vol tarief van het openbaar vervoer, worden vastgesteld en de aanbieder de cliënten goed informeert over de verschuldigdheid en hoogte van de bijdrage.

Ad.3: Jaarlijkse blijk van waardering mantelzorgers

Op grond van artikel 2.1.6 van de wet dient bij verordening te worden bepaald op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente. Vanwege het belang dat mantelzorg heeft voor het welzijn van de hulpbehoevende die door mantelzorgers uit hun sociale netwerk worden geholpen, de leefbaarheid van de samenleving en de betaalbaarheid van de maatschappelijke ondersteuning, is het college van mening dat een jaarlijkse blijk van waardering op zijn plaats is. In de verordening is opgenomen dat het college bij nadere regeling bepaalt waaruit de jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers van cliënten in de gemeente Veldhoven bestaat. Deze regeling zal het college in lokale samenspraak met mantelzorgers, welzijns- en zorginstellingen uitwerken, zodat de regeling zo goed mogelijk aansluit bij de behoefte van mantelzorgers. Verder zal het college zich inzetten om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen door met mantelzorgers in gesprek te blijven en het bieden van ondersteuning zoals respijtzorg.

Ad.4: Terugvordering

In de Wmo 2015 is geregeld dat de geldswaarde van een maatwerkvoorziening kan worden teruggevorderd en zijn er hiertoe terugvorderingsgronden opgenomen in de wet. Aangezien dit in de wet is geregeld zijn er in de verordening daarom geen terugvorderingsgronden opgenomen.

Ad. 5: Overgangsrecht

De Verordening individuele voorzieningen Wmo Veldhoven 2011 wordt met het vaststellen van deze nieuwe verordening ingetrokken per 1 januari 2015. In de Wmo 2015 is geen overgangsrecht opgenomen voor wat betreft de huidige Wmo-cliënten. Dit moeten gemeenten zelf regelen. Elk besluit dat is genomen op grond van de huidige Wmo blijft van kracht tot het moment dat het college een nieuw besluit op grond van de Wmo 2015 heeft afgegeven.

In de verordening is de keuze gemaakt dat aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening individuele voorzieningen Wmo Veldhoven 2011 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze nieuwe verordening. Voor wat betreft beslissing op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de Verordening individuele voorzieningen Wmo Veldhoven 2011,

geschiedt dit op grond van de Verordening individuele voorzieningen Wmo Veldhoven 2011 die ten aanzien van de betreffende zaak zijn rechtskracht behoudt. Vanaf 1 januari 2015 wordt de gemeente Veldhoven ook verantwoordelijk voor inwoners die al een AWBZ-indicatie voor begeleiding hebben. Zij behouden op grond van overgangsrecht voorlopig hun recht op gelijkwaardige ondersteuning zoals zij die op grond van de AWBZ hebben. Het jaar 2015 geldt als een overgangsjaar. Cliënten kunnen dus maximaal een jaar recht onder het overgangsrecht vallen. Met deze inwoners gaat de gemeente in 2015 in gesprek om de overgang naar de Wmo zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Kanttekeningen en risico's

Bij een nieuwe wet zoals de Wmo 2015 is het de verwachting dat in de loop der tijd er (nieuwe) jurisprudentie zal ontstaan die direct van invloed kan zijn op het beleid. Verder worden er in Veldhoven en bij andere gemeenten in de praktijk ervaringen opgedaan met het uitvoeren van deze nieuwe wet ingaande 1 januari 2015. Het risico bestaat dat door ervaringen, van zowel gemeenten als de doelgroep zelf, en het ontstaan van jurisprudentie er in de toekomst wellicht sneller en vaker behoefte en/of noodzaak is om deze verordening aan te passen en opnieuw voor te leggen aan de raad.

Financiën

Aan het vaststellen van deze verordening zijn geen directe financiële consequenties verbonden. De verordening is gebaseerd op de wet en het Beleidsplan 'Uitbreiding van de Wmo'. In hoofdstuk 5 van dit beleidsplan wordt het beschikbare budget en het sturingskader toegelicht, waaronder ook de beheersmaatregelen en risico's.

Communicatie en samenspraak

De inspraakprocedure voor deze verordening is ruim gepland. In de periode van 11 september tot 1 november 2014 ligt de verordening ter inzage. De einddatum van de inspraak is gelijk aan die van het beleidsplan 'Uitbreiding van de Wmo'. Over de reacties die hierop binnen komen, wordt uw raad geïnformeerd met een informatienota zodat dit meegewogen kan worden bij uw oordeel- en besluitvormende vergaderingen.

Het betrekken van de Wmo-raad is nu niet mogelijk, omdat zij haar opdracht terug heeft gegeven aan het vorige college.

De verordening wordt door de cliëntenraad WIZ behandeld in de vergadering van 4 september 2014. Het advies van de cliëntenraad WIZ wordt nagezonden. Toekomstige beleidsvoorstellen zullen in de toekomst voorgelegd worden aan de brede participatieraad (voorlopige werktitel).

Het vaststellen van deze verordening zal conform de reguliere procedure worden gepubliceerd in het elektronisch gemeenteblad (www.officielebekendmakingen.nl). Een kennisgeving hierover zal gepubliceerd worden in de Ahrenberger.

Uitvoering / planning

Een nadere verfijning van de verordening vindt plaats in nadere regels en het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015. Dit zal volgens planning uiterlijk in november 2014 ter besluitvorming aan uw college worden voorgelegd, om op 1 januari 2015 klaar te zijn voor de uitvoering van de Wmo.

Bijlagen

Geen.

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

De oordeelsraad adviseert het voorstel ter bespreking te agenderen voor de besluitraad op 7 oktober 2014.

De PvdA-fractie heeft gevraagd om een procesvoorstel hoe omgegaan kan worden met inspraakreacties die tot een aanpassing leiden, maar die na 7 oktober worden ingediend.

Wethouder Van Dongen zegt toe uit te zoeken hoe wordt omgegaan met nieuwe aanvragen in 2015 die een negatief gevolg hebben van de wijziging verordening 2011 in verordening 2015.

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Inspraakreacties die worden ingediend in de periode tussen 7 oktober en 1 november 2014 zullen worden beoordeeld op relevantie. Als blijkt dat op grond van inspraak aanpassing van de verordening noodzakelijk of gewenst is, zal dit via een wijzigingsverordening aan de raad worden voorgelegd in de eerstvolgende raadsvergadering.

Vanaf 1 januari 2015 wordt door de gemeente gewerkt volgens de nieuwe voorwaarden als opgenomen in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Op grond van deze wet is ook de nieuwe verordening opgesteld. Voorop blijft echter staan dat, net als nu, alle individuele situaties zorgvuldig bekeken worden. Met de nieuwe wet is de gemeente immers verantwoordelijk voor ondersteuning die erop gericht is dat mensen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. Voor aanvragen die in 2014 nog worden gedaan, maar waarop in 2015 wordt beslist wordt conform de wettelijke regels uitgegaan van de op dat tijdstip geldende regelgeving, in dit geval de nieuwe verordening. Wel is hierin de mogelijkheid opgenomen dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de cliënt kan afwijken van de bepalingen van deze verordening indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

H.J. de Ruiter
secretaris

drs. J.M.L.N. Mikkers
burgemeester